

PAUL FEYERABEND TEGEN DE METHODE - WIE IS DIE LASSER? - OVER DE TERREUR VAN KEUZEVRIJHEID - KINDEREN? - DE ILLUSIE VAN VOLWASSENHEID - ST.PETERSBURG UNLIMITED - JAARVERSLAG IN FOTO'S - EN MEER...

Redactioneel

Beste lezer

Karin Lammers
Hoofdredacteur

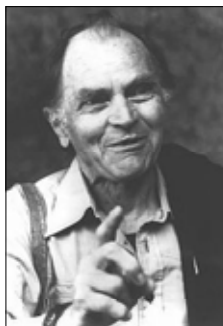
Beste lezers,

Hier alweer de laatste LASpost van het jaar! We vonden het wel toepasselijk om een erg LASserig thema te kiezen om de zomer mee in te gaan: keuzevrijheid. Natuurlijk hebben we allemaal erg veel met keuzevrijheid te maken. De wekker gaat, het is zeven uur, nog

even blijven liggen of naar de les? Hoe belangrijk is de les vandaag? Misschien die les toch maar laten zitten, lekker even doorslapen!

Maar dit gaat veel verder natuurlijk, je hebt namelijk de keuze of je studeren wilt maar ook hoe en wat. Voor iemand die zodra er in een restaurant iemand met een grote menukaart aankomt het koude zweet uit zijn nek kan opvegen, is het kiezen van zijn studiecursussen misschien een ramp. Als LASser omarm je de keuzes en verzin je waarschijnlijk nog een alternatief waar de kok van in paniek schiet!

In deze LASpost komen allerlei kanten van keuzevrijheid langs. Zo onze al genoemde cursuskeuze door middel van vakrecensies, de keuze tot kinderen of keuzevrijheid vanuit een filosofische insteek. Hopelijk zorgt al deze keuzevrijheid ervoor dat jullie allemaal kiezen om de hele krant te lezen en ervan te genieten. Fijne zomer, en succes volgend jaar!

Tegen de Methode

4

Wie is die LASser?

5

COLUMN

9

7

10

LAsTige tijden

11

St. Petersburg Unlimited

12

14

Bericht van het nieuwe bestuur

De terreur van de keuzevrijheid

6

Colofon

LASPOST
Krantencommissie van
studievereniging Atlas

Apothekersdijk 4 app 2
2312 DC Leiden
Telefoon: 0620010459
E-mail: laspost@usatlas.nl
Internet: www.usatlas.nl

Voorzitter: Karin Lammers
Secretaris: Katinka Roosen
Penningmeester: Kyra Weaver
Acquisitie-functionaris: Jos Mooijekind
PR-Functionaris: Linda Rijkhoek

Redactie:

Hoofdredactie: Karin Lammers
Eindredacteur: Douwe Kyla
Vormgeving: Roanne van Leijden

Redactieleden: Anita van Rootselaar,
Linda Rijkhoek, Joris Tieleman, Yuri
Villa Rikers, Jos Mooijekind, Nura
Rutten, Roanne van Leijden

Bijdragen van : André Klukhuhn

Post van Klukhuhn

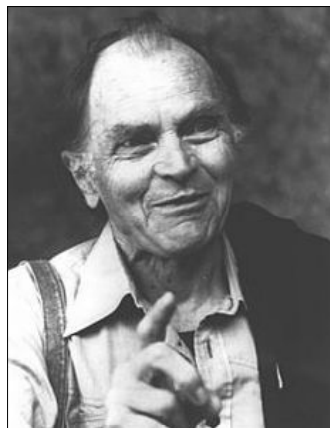

André Klukhuhn is door zijn interesses nauw verbonden met onze studie. Hij heeft scheikunde gestudeerd. Daarnaast heeft hij een brede belangstelling voor alles wat het leven te bieden heeft. Scheikunde, geschiedenis, kunst en filosofie komen bij hem dan ook allemaal aan bod. Met zijn lezing “Liever de Gifbeker” opende hij tot twee jaar geleden het studiejaar voor elke lasser. Elke LASpost een bijdrage, zoals alleen Klukhuhn dat kan...

Beste redactie,

Ha! Thema ‘keuzevrijheid’. Dat stelt me dan in de gelegenheid de aandacht te vestigen op het kortelings verschenen boek *Tegen de methode* van de in 1994 aan een hersentumor overleden Amerikaanse wetenschapsfilosoof Paul Feyerabend. Er was al een eerdere editie gepubliceerd, in 1975 om precies te zijn, die in wetenschapsfilosofische kringen een ware schokgolf heeft teweeggebracht. Maar Feyerabend heeft de oospronkelijke tekst gedurende zijn hele verdere leven steeds bijgewerkt en aangevuld – ge-update zeg maar – en nu is er in april jongstleden een geheel nieuwe Nederlandse vertaling verschenen waar Feyerabend ook in de toekomst niets meer aan kan veranderen, want hij is dood. Zijn ideeën gelukkig niet.

Feyerabend heeft zich er met zijn methodisch pluralisme genoemde filosofie altijd tegen verzet dat er zo iets als één universeel geldige wetenschappelijke methode zou bestaan, die overal en altijd met succes kan worden toegepast. Als we de geschiedenis van de belangrijkste wetenschappelijkdoorbraken bestuderen, stelt Feyerabend, dan zien we dat de betreffende onderzoekers zich niet aan een vaste, vooropgelegde methode van onderzoek houden, maar zich veel meer van hun momentane intuïtie en toevallige ingevingen bedienen. Die onderzoekers dienen weliswaar wetenschappelijk goed opgeleid en degelijk geschoold te zijn, maar moeten daarna juist in staat zijn de strakke methodische teugels te laten vieren en hun verbeelding de vrije loop te laten, zoals dat ook met goede kunstenaars het geval is. Met name het uit het begin van de twintigste eeuw stammende dadaïsme is de kunststroming die Feyerabend, vanwege de vruchtbare combinatie van ernst en humor, bij voorkeur aan de wetenschap ten voorbeeld stelt.

Paul Feyerabend

Ondanks de eenvoud en de speelsheid van Feyerabends pluralisme blijken de misverstanden veelvuldig en hardnekkig. Zo geven zijn lijfspreuken *against method* (tegen de methode) en *anything goes* (alles moet kunnen) nog vaak aanleiding om te denken dat hij ertoe aanspoort om maar wat aan te rommelen, waarbij ongeveer alles is toegestaan. Het tegendeel is echter het geval: Feyerabends beide lijfspreuken komen voort uit de gedachte dat het onverstandig is om op voorhand, onafhankelijk van de aard van de situatie, problemen of gebeurtenissen, de wetenschappelijke methode als enig geldige te beschouwen (monisme), en dat de mogelijkheid te kunnen kiezen uit meerdere andere methoden (pluralisme) juist een veel grotere zorgvuldigheid, verantwoordelijkheid en discipline vereist. Op de vraag of men zich toch niet veel beter monistisch kan opstellen omdat

“Against method”

“Anything goes”

de keuzemogelijkheid in een pluralistische situatie altijd iets willekeurig zal hebben, antwoordt Feyerabend dat het pluralisme alleen maar iets duidelijk maakt wat in het monisme verborgen blijft: de willekeur in welke beslissing dan ook. De vrees dat Feyerabends pluralisme relativistische gevaren in zich zou bergen omdat alles mag en er op voorhand geen methode mag worden uitgesloten, wat dan de legitimering van allerlei verwerpelijke ideeën zoals bijvoorbeeld het fascisme zou kunnen inhouden, is uiteraard geheel ongegrond. ‘Alles moet kunnen’ is immers geen toevallige beginconditie waar een totalitair denksysteem ongemerkt doorheen kan glippen, om later op een onbewaakt moment de alleenheerschappij op te eisen, maar het is een blijvend geldig principe waarmee een totalitaire methode, die geen andere methoden in een pluralistische situatie naast zich duldt, juist definitief wordt buitengesloten. Niet alleen dat alles moet kunnen, maar alles moet ook blijven kunnen, zodat alleen de echt tolerante methoden binnen het pluralisme bestaansrecht hebben, en niet de methoden die ook de intolerantie tolereren. Feyerabends grootste bezorgdheid betreft juist de intolerantie ten aanzien van andere benaderingswijzen die in een wetenschappelijke samenleving als de onze zit ingebakken, en er bijvoorbeeld voor zorgt dat ‘schitterende jonge mensen worden veranderd in kleurloze en starre kopieën van hun leraren’.

Tot zover Paul Feyerabend. Nou ja, in allereerste benadering dan, want ik kan natuurlijk nooit in een paar honderd woorden opschrijven waar hij zelf een paar honderd bladzijden voor nodig heeft. Zijn idee over keuzevrijheid tussen verschillende methoden is trouwens helemaal niet nieuw, want meer dan vierhonderd jaar geleden schreef ook de Franse essayist Michel de Montaigne al met betrekking tot het onderwijzen van studenten dat zij vooral moeten leren alles door een kritische zeef te halen en niets enkel op gezag en vertrouwen aan te nemen: ‘De leerstellingen van Aristoteles moeten voor hun geen dogma zijn, evenmin als die van de stoïcijnen en de epicureeërs. Men moet hen deze diversiteit van meningen voorleggen en als zij kunnen zullen zij een keuze maken, en zo niet, dan zullen zij blijven twijfelen. Alleen dwazen zijn altijd zeker en beslist.’

Nu ik het teruglees merk ik dat het voor een zomernummer een tamelijk serieus stukje is geworden en moet ik er tot slot dus nog een vrolijke draai aan geven. Gevraagd naar het doel en de betekenis van het dadaïsme werd door deze kunstenaars wel gezegd dat ze het recht eisten om in verschillende kleuren te mogen pissen, en daarin zit natuurlijk precies de overeenkomst met het methodische pluralisme van Paul Feyerabend.

Wie is die LASser?

In een riant sloopappartement ergens in de buurt van het centraal station woont de LASser die in het afgelopen jaar niet alleen een record aantal billenfoto's heeft weten te maken, maar ook de voorzittersscepter van Atlas zwaaide. Bas Verink is het afgelopen jaar ontzettend druk geweest met Atlas. Trots zijn we op onze ex-voorzitter, die, zo blijkt maar weer uit het interview, een hart heeft voor de vereniging. Nu de rust enigszins is weer-gekeerd is breng ik hem een bezoek voor een interview. Op mijn eerste vraag antwoordt hij: Bastiaan Johan Verink, geboren 13 maart 1984 te Winterswijk.

Een groot deel van zijn jeugd heeft Bas in Winterswijk, Dronten en Driebergen gewoond. Zijn vader is docent, zijn moeder psychotapeut en acupuncturiste. Op zijn tiende ging zijn vader drie maanden op stage in Kenia. Met wat meegenomen huiswerk uit Nederland zat Basje zodoende drie maanden sommetjes te maken onder de Afrikaanse zon. Bas: "We wisten helemaal niet waar we gingen belanden, waren op alles voorbereid. Het had net zo goed een openbare slaapzaal vol met Kenianen kunnen zijn, maar wij belandden in een oude villa. Als klein mannetje was dat natuurlijk supervet!" Na de middelbare school en een jaartje Australië begon Bas aan de studie werktuigbouwkunde in Eindhoven, wat hij anderhalf jaar heeft gedaan. Maar zoals dat gaat bij LASsers, was het hem niet naar zijn zin, wilde hij meer, en zo kwam hij in 2005 bij LAS terecht. Binnen LAS heeft hij een minor bestuurskunde, wat geschiedenisvakken, en een minor economie gevolgd. Sinds februari is hij afgestudeerd LASser in de hoofdrichting politieke geschiedenis en internationale betrekkingen, oké, op de bachelorscriptie voor LAS na dan.

Nu is Bas begonnen aan een master internationale betrekkingen, dat valt onder politieke geschiedenis. "Het gaat over conflicten, hoe ze tot stand komen, hoe ze worden opgelost en over verschillende processen van democratisering. Zoiets gaat namelijk heel anders als je vanuit een dictatuur komt dan wanneer je er in 100 jaar rustig aan kunt wennen."

Nu is het tijd voor wat wijze raad van deze (bijna) ex-LASser, we zijn hier immers niet voor niets. Hou je vast: "Wordt lid van Atlas. Je bent heel erg verantwoordelijk voor je eigen opleiding, voor je eigen traject, en dat is puzzelen. Daar leer je ook weer van. Vergeet ook niet alle mogelijkheden die je hebt naast je studie. Bijvoorbeeld de Faculteitsraad. Zoiets is waardevol omdat je met relatief weinig tijdsbesteding op een leuke manier de universiteit anders leert kennen dan als een consumerend student. Je ziet hoe de organisatie werkt die ervoor zorgt dat jij onderwijs kunt genieten. Of anders de Opleidingscommissie, de OC. Dat is een beetje vergelijkbaar met de faculteitsraad, maar dan op kleinere schaal en veel concreter. De OC is veel toegepast, de FR is veel abstracter werk. Je bent daar meer bezig met grote lijnen uitzetten dan met concrete zaken. Maar ook buiten de faculteit. Je hebt de model VN, de Ragweek waar je superveel organiseert en regelt om geld op te halen voor een goed doel. Ga reizen! Hoe vaak in je leven heb je acht weken achter elkaar vrij om mee te doen wat je wilt? En zoveel hoeft het helemaal niet te kosten, zeker niet als je eenmaal ter plekke bent." En o ja: "Het was achteraf wel minder nodig om je zo druk te maken over het maken van al die keuzes, om het wat luchtiger op te nemen. Je kunt een vak wel willen doen om één of andere heel erg goede reden, maar aan het eind van de rit heb je gewoon hetzelfde diploma op zak, en ongeveer dezelfde ontwikkeling doorgemaakt. Het zijn geen levensvragen. Hoewel het natuurlijk best verstandig is om goede cijfers te halen, vervolopleidingen kijken daar vaak wel naar" Zo, neem dat maar eens goed in je op.

Bas heeft zijn eigen portie activiteiten buiten het LAS-onderwijs de afgelopen tijd wel gehad. Zo zat hij in de Faculteitsraad maar was hij bovenal toch een begeesterde voorzitter van Atlas. "Ik hoop dat we er dit jaar voor

In de rubriek Wie is die LASser wordt elke keer een LASser over het voetlicht gehaald die er op één of andere manier uitspringt. Gelukkig hebben we daar geen gebrek aan. Als je bij de LASser van deze editie nog steeds denkt: wie is die LASser? dan ben je toch de afgelopen tijd wat weinig uit je kamertje gekomen. Deze keer namelijk Bas Verink. Jawel, onze ex-voorzitter, voor velen geheel herkenbaar op de foto.

hebben gezorgd dat het echt een organisatie is geworden die wat kan betekenen voor haar leden. Waar ze uit kunnen halen wat ze nodig hebben, en waar ze hun creativiteit en energie in kunnen stoppen."

Wat Bas zelf uit zijn werk voor de vereniging heeft gehaald " Voor mij is het heel belonend geweest dat het werk dat je doet ook echt iets oplevert. Als ieder uur dat je erin steekt echt helpt iets moois te maken. Bovendien, je leert hoe dat soort dingen werken. Groepsdynamiek, op de lange termijn, dat leer je niet als je alleen zo nu en dan samen een werkstuk maakt. Hoe zo'n groepje als een bestuur zich ontwikkelt, wat voor processen daarbinnen gaan spelen, dat is heel grappig om te zien. Dat zijn dingen die je volgens Bas alleen maar doende kunt leren en haalt uit al die dingen die je naast colleges doet.

Dan het LAS-onderwijs. LAS is vrij hot in universitair Nederland. Volgens Bas zal de studie nog wel een stuk meer groeien. Het is voor een bepaalde groep mensen precies wat ze nodig hebben. Dat zie je ook aan de explosieve groei van de opleiding, het eerste jaar 40 studenten, toen 60, 80, dit jaar al meer dan 100 nieuwe eerstejaars! LA&S kan misschien een deel van de oplossing bieden voor het probleem dat studenten niet gemotiveerd zijn, maar is niet voor iedereen een wondermiddel.

Wat Bas na zijn studie wil doen? 'Geen idee. Echt geen idee.' Natuurlijk waren er ideeën voor aanvang van de studie, maar die worden geleidelijk aan minder duidelijk. Je kunt natuurlijk ambassadeur worden of sales manager op de afdeling worsten bij Unox. Maar ambassadeur wordt je niet zomaar, en om je nou bij Unox omhoog te werken? "Dat nooit, het moet anders kunnen.' Daarom is Bas sinds kort lid van de Jonge Socialisten (Jong SP, red), om via dat platform te solliciteren bij het NIMD, een organisatie die werkt aan staatsvormingprojecten in de Derde Wereld. Er is ook een jongerenafdeling en die worden dus uitgezonden voor stages en projecten in bijvoorbeeld Kenia, om daar te werken aan het structureel opbouwen van gezonde staatsinstellingen. 'Het gaat er niet om dat je je CV gaat volbouwen met allemaal relevante dingen, het gaat erom dat je een beetje feeling krijgt met wat er gebeurt. Dat je ertussen zit. En dan kom je vanzelf dingen tegen die interessant zijn om te doen."

Tot slot. Het mooiste plekje van Utrecht? "Wat supermooi is, is als je 's avonds van een borrel het Academiegebouw uitloopt en de stad weer ziet. Het Bakkerswinkeltje, tegenover de City-bioscoop, is ook leuk. Dat is een heel klein gebouwtje op een hoek, waar net een toonbank in past. Maar als je naar binnen loopt, de trap af, dan kom je in een soort catacomben, waar je kunt eten, drinken en vrolijk zijn. Een goed plekje om te zitten, een stukje hart van Utrecht. De Bemuurde Weerd is ook een van mijn favorietje plaatsen in de stad. Niets bijzonders, niets om te laten zien aan een ander, maar het is heel mooi rustig en sfeerful, iets buiten het drukke centrum."

Dat er achter die billen zoveel wijsheid en diepgang zit! Stomverbaasd loop ik weer naar buiten, en stap op de fiets. Een interessante jongen, die Bas. De LASpost wenst hem veel succes met zijn verdere bezigheden en dankt hem voor het interview.

Joris Tieleman

De gelukzaligheid van de ezel van Buridan

Over de terreur van de keuzevrijheid

Door: Anita van Rootselaar

Stelt u eens voor: u staat in de supermarkt. Voor u twee potjes jam. Beiden met 200 gram inhoud. Beiden van glas. Beiden aardbeiensmaak. Beiden exact even duur. Exact even groot. Identiek, kortom. Welke kiest u?

Dat lijkt een vreemde vraag. Immers: het maakt, wanneer beide potjes identiek zijn, helemaal niet uit wat u kiest. Maar, als het niet uitmaakt welke u kiest, welke kiest u dan uiteindelijk? Potje A of potje B? Als het niet uitmaakt is er geen voorkeur voor het ene potje boven de andere – hoe is het dan toch mogelijk te kiezen? Het idee achter deze vraag is, dat wij kiezen op basis van criteria. Op het moment dat er echter geen criteria zijn op basis waarvan wij kunnen kiezen, omdat beide opties identiek zijn, dan wordt het voor deze rationele kiezer problematisch.

Dat probleem is ook wel bekend onder de naam 'Buridan's ass', vernoemd naar de 14e eeuwse Franse filosoof Jean Buridan: het refereert naar de situatie waarin een ezel die zich exact in het midden van twee identieke balen hooi bevindt, een hongerdood sterft omdat hij geen rationele keuze kan maken welke te eten. [Een vergelijkbare versie van het probleem is echter al terug te vinden in Aristoteles' 'De Caelo'. Hij noemt hier het voorbeeld van een man die onbewogen blijft, omdat hij even hongerig als dorstig is en geplaagd wordt tussen voedsel en drinken.] Zouden dus de twee potjes jam verschillen – in prijs, merk of structuur, bijvoorbeeld – dan doet dit probleem zich niet voor. Immers: er zijn criteria waar men zijn keuze op kan baseren.

Het ironische wil, dat mensen echter helemaal geen moeite lijken te hebben met het kiezen van een potje jam, als alle potjes identiek zijn. Wanneer er één schap is, met één merk jam, dan pakken we gewoon een pot. Oftewel: de mens lijkt prima in staat volstrekt willekeurige keuzes te maken. Wij gedragen ons dus helemaal niet altijd als rationele kiezer, die criteria nodig heeft en deze afweegt om tot een rationeel besluit te komen. Sterker nog: in onze huidige wereld van veelheid aan mogelijkheden en keuzes heeft het er alle schijn van, dat juist al die verschillende mogelijkheden het ons moeilijk maken te kiezen.

Dat heeft een aantal oorzaken. Allereerst kunnen wij constateren dat wanneer een kiezer daadwerkelijk rationeel is en via een rationele afweging van criteria zijn keuze maakt, een veelheid aan keuzes een veelheid aan criteria betekent. Het ontrafelen van de verhoudingen tussen deze veelheid aan criteria om zo tot een goede afweging te komen is dan ook een complexe en daarmee tijdrovende taak. In een wereld waarin overal 1001 keuzemogelijkheden lijken te bestaan, is het welhaast onmogelijk om voor al deze keuzes de tijd te nemen een dergelijke uitgebreide rationele afweging te maken. Maar de wetenschap dat het er wel degelijk toe doet wat we uiteindelijk kiezen, maakt het in deze situatie ook moeilijk een willekeurige keuze te maken.

Ten tweede kunnen wij constateren dat criteria variëren in kracht. Dat ik blauw ervaar als mooier dan groen is een minder sterk criterium voor een keuze dan dat ik liever leef dan overlijd: de verscheidene afwegingen die een rol spelen bij het maken van een keuze zijn soms meer arbitrair, en soms lijken zij juist van essentieel belang. We kunnen ons dan gaan afvragen: in hoeverre spelen, in een situatie waarin de bedreiging van de 1e levensbehoeften klein is – in een wereld van welvaart als de onze geen ongebruikelijke situatie – essentiële criteria dan nog een rol bij keuzes? Soms wel, natuurlijk. Ik kies om niet over te steken als er een auto aan komt, omdat ik niet wil sterven. Maar daarbij is een veelheid aan keuzemogelijkheden gekomen waarbij geen essentiële criteria lijken te bestaan. Welke essentiële afwegingen spelen immers een rol bij het kiezen van een bepaald merk jam? Met andere woorden: het maakt wel uit wat we kiezen, in de zin dat er verschillen zitten in de verschillende opties; maar het maakt weinig uit, in de zin dat er weinig factoren een rol spelen die er voor ons in de bredere context van ons hele leven werkelijk veel toe doen. Waar het enerzijds moeilijk is willekeurig te kiezen, is het dus eveneens weinig lonend de tijd te steken in een uitgebreide, tijdrovende afweging van de vele voor- en tegens. Dat roept de vraag op: willen en kunnen wij wel zoveel kiezen?

We kunnen ons afvragen of de mens wel voldoende tijd heeft om al die keuzes werkelijk op rationele wijze te maken. Bovendien draagt het grote aanbod aan keuzes er aan bij dat mensen steeds méér willen doen – de keuze op deze manier soms vermijding. Daarmee is onze 'meerkeuzemaatschappij', zoals zij in de gelijknamige studie van het Sociaal Cultureel Planbureau genoemd wordt, een veeleisende samenlevingsvorm. Het is dan ook de vraag of het maken van al die keuzes, zelfs als wij er de tijd voor hebben, wel datgene is, waarmee wij onze tijd ook daadwerkelijk willen vullen. Hoogleraar economie Arno Riedl zegt hierover in zijn oratie 'Facts and Fiction in Public Economics' (12 oktober 2006): "Hoeveel vrijheid heb je uiteindelijk als consument? Ik betwijfel of welzijn het meest gebaat is bij de grote keuzevrijheid. Al die keuzes leggen een zware druk op ons, zowel psychologisch als wat betreft tijdsbesteding. Zonder de antwoorden paraat te hebben, vraag ik me af of keuzes maken de beste tijdsbesteding is." Een grotere keuzevrijheid impliceert bovendien een grotere verantwoordelijkheid. Immers, als de keuze bij onszelf ligt en niet door een ander wordt gemaakt, dan zijn de gevolgen van deze keuze ook onze verantwoordelijkheid. De auteurs van 'de Meerkeuzemaatschappij' stellen dan ook: "In de meerkeuzemaatschappij heeft men welhaast de plicht te kiezen [...] In het verlengde van elke keus ligt immers de plicht tot verantwoording. Wie nu faalt in professie, liefde of transactie, kan de (emotionele) schuld niet afwentelen op ongreepbare grootheden." Dat zorgt voor een grote psychologische druk op de moderne mens, de rationele kiezer.

Een toevallige voorbijganger in het park vertelde onlangs in een gesprek over 'het kiezen': "Mijn hond wil helemaal niet kunnen kiezen, die wil dat ik hem vertel wat hij moet doen." Zijn wij zoals de hond? Willen wij gewoon een goed leven kunnen leiden – het aloude brood en spelen – en stelt dat ons tevreden, meer dan die veelheid aan keuzes? In de praktijk zien wij vaak dat als mensen mogen kiezen, ze – ironischerwijs – indien mogelijk kiezen voor de optie waarbij de keuze voor hen wordt gemaakt. Mensen

► Column ◀

nemen bijvoorbeeld vaak liever deel in een collectieve verzekering, dan dat zij zelf moeten kiezen welke bij verzekeringsmaatschappij zij zich aansluiten. In een onderzoek in Californië kregen klanten in een speciaalzaak een tegoedbon voor jam. Daarbij werd de jam op twee tafels gepresenteerd: een met 24 soorten, en een met 6. Bij de tafel met zes soorten jam ging 30% tot aanschaf over, bij de tafel van 24 soorten slechts 3%. Ook dat lijkt erop te duiden dat individuen meer keuzevrijheid helemaal niet als prettig ervaren.

Echter – en dat moeten we zeker niet vergeten – keuzevrijheid dient natuurlijk ook een doel. Het is een middel tegen onderdrukking en biedt mensen de kans hun eigen leven in te richten zonder dwang van anderen. In een wereld waar onderdrukking bepaalde basisbehoeften van mensen bedreigt, of tot grote onrechtvaardigheid leidt, heeft het streven naar keuzevrijheid dan ook een belangrijke rol in het verbeteren van de leefsituatie. Maar het is de vraag in hoeverre de hausse van keuzemogelijkheden in welvarende economieën nog aan het welzijn en de vrijheid van de mens bijdraagt. Wij kunnen ons niet onttrekken aan de berg van keuzes, maar wij worden gedwongen te kiezen. Keuzevrijheid heeft daarmee een paradoxaal karakter gekregen en draagt in zekere zin helemaal niet meer bij aan onze vrijheid. Keuzevrijheid dwingt ons na te denken over factoren en afwegingen die eigenlijk helemaal niet van groot belang voor ons zijn, en waar wij helemaal niet over na willen denken. De grote keuzevrijheid doet daarmee ook afbreuk aan onze vrijheid om onze tijd naar eigen inzicht te besteden, omdat zij een significant deel van deze tijd opeist voor het maken van rationele afwegingen. En dat willen we helemaal niet: zoals we zagen laten wij onze keuzes vaak liever over aan anderen, om onze tijd aan 'belangrijkere zaken' te besteden.

Misschien is Burridan's ezel dus wel helemaal geen ongelukkig dier – integendeel, misschien is hij wel de enige echte gelukkige kiezer, simpelweg omdat het helemaal niets uitmaakt wat hij kiest, en hij zijn tijd kan besteden aan leukere dingen. Het eten van een van die hooibalen, bijvoorbeeld. Of beide balen. En misschien is het dan niet de vrijheid van veel keuze, maar juist het vrij zijn van deze veelheid van keuzes dat leidt tot ware 'keuzevrijheid'.

Bronnen

'Keuzevrijheid leidt to stress' Hoogleraar Economie richt zich op psyche consument 7 nov 2006; Research Magazine Universiteit Maastricht (<http://www.unimaas.nl/researchmagazine/default.asp?id=143&thema=2&template=thema.html&taal=nl>)

De Meerkeuzemaatschappij

Facetten van de temporele organisatie van verplichtingen en voorzieningen, Koen Breedveld, Andries van den Broek SCP, Den Haag, juni 2003

Het financiële dagblad - De dwang tot kiezen, 19 Juli 2003

Toch maar niet (te) vroeg kinderen?

De druk is bekend, we krijgen té laat kinderen. Vaak zelfs zo laat dat het via de natuurlijke weg niet meer wil lukken en we veel geld betalen om door een arts alsnog aan een kindje geholpen te worden. Dit gaat gepaard met vele risico's voor het wel of niet aankomende kindje en kost ook nog eens een hoop geld. Kortom, genoeg redenen om niet te laat te beginnen met kinderen.

Maar wat nou als je even de tijd nodig had om tot een juiste studie te komen en je er vervolgens iets langer over doet dan bedoeld is? Het is mij allebei overkomen, een jaar blijven zitten op de middelbare school wegens Pfeiffer, jaartje gewerkt tussendoor en vervolgens vier jaar over mijn bachelor doen. Straks misschien nog een Master, voordat ik werk heb met een vast contract ben ik misschien wel 27. Prima leeftijd voor kinderen, maar niet echt jong. Als we willen dat de trend weer omslaat zullen er toch echt meer kinderen tijdens studietijd moeten komen! Maar gaat dat wel, studeren en een kind opvoeden tegelijk?

Er is een kinderopvang op de Uithof die vanaf 7:45 open is. Deze is echter niet echt van de universiteit maar in praktijk zitten er wel bijna alleen maar kinderen van werknemers van de universiteit. Hiervoor krijg je subsidie, ook als student, van de universiteit. Ze betalen 1/6 van de kosten terug, of 2/6 als je partner ook student is bij de universiteit. Vervolgens krijg je kinderbijslag en aanvullende studiefinanciering. Ruim zit je niet, aangezien je zonder vast contract geen woning kan kopen en meestal aangekeken bent op huren uit de particuliere sector. Meestal als het om huurwoningen gaat is de "particuliere sector", een manier om te zeggen dat je duur woont. Daarnaast moet je een huisbaas vinden die het goed vindt dat je een kind op gaat voeden in die enigszins krappe woning. Dit terwijl het bij de meeste huisbazen al niet voor elkaar te krijgen is om huisdieren mee te nemen, weet ik uit ervaring.

Alles bij elkaar, goed plan al die jonge ouders maar op dit moment niet te combineren met het studerende leven. Dus wil Nederland echt iets doen al aan die té oude moeders, dan moeten ze zorgen dat je als student in een kindervriendelijke omgeving kan wonen en werken!

Karin Lammers

VAKRECENSIE

AANRADER

CURSUS: Multimedia
NIVEAU: 1
BLOK: 3
CODE: INFOMM

Voor de creatieve bèta's en wannabee bèta's

Interessant vak voor eenieder die het interessant vindt de wetenschappelijke kant achter websites, foto's, fotobewerking en filmpjes te leren kennen. In de lessen wordt veel droge stof behandeld, maar door het onderwerp en de praktische toepassing in de opdrachten is het allemaal goed te doen, ook voor de niet bèta's onder ons! Je moet een foto bewerken, je eigen portfolio website maken (hoe hip ben je dan t.o.v. andere lassers) en een digitaal filmpje maken waarin je je helemaal mag uitleven en natuurlijk een wat minder schriftelijk tentamen. Dit is een van de weinige vakken, waarbij creativiteit gewaardeerd wordt, dus zeker een aanrader. - Linda Rijkhoek

CURSUS: Studentenradio
BIJ: HU Journalistiek

Dit is het enige vak wat studenten van de UU gratis mogen volgen aan de Hogeschool voor Journalistiek. Je krijgt er een volle zeveneneenhalve studiepunten per periode voor. Je kunt het het hele jaar door volgen. Timeslot? Doen ze niet aan. Je moet 1 vaste werkdag in de week opofferen voor deze onvergetelijke cursus.

Je komt om 9 uur samen met andere HU (en een paar UU) studenten om te brainstormen over wat er voor nieuws kan uitgezonden worden. Geen nieuws vandaag? Dat kennen ze niet. Dan maak je nieuws. De nieuwsitems worden verdeeld over de studenten die die dag meewerken aan het radio-programma van Studentenradio. Interviewen, geluiden opnemen, mensen bellen, een live telefoongesprek regelen voor tijdens de uitzending. Zo heb ik de eerste dag mensen live geïnterviewd op Schiphol (met mijn mobiele telefoon) en een andere keer verslag gedaan van een saai golfvenement in het Vondelpark wat interessant uitpakte met een komisch gesprek met Marijke Helwegen. Na je je item geregeld hebt, ga je monteren. Het moet interessant zijn, vloeiend verlopen, en niet te lang. De deadlines zijn keihard: 's middags 14u voor de nieuwsitems, en om 16u begint de uitzending. Een hoop gestress, toch komt het altijd wel goed, doordat de presentator (ook een cursusdeelnemer) alles mooi aan elkaar praat. De uitzending was, toen ik het vak volgde, te beluisteren op radio Roulette FM tussen 18 en 19 uur. Voor meer informatie kun je kijken op de website van studentenradio.

Ik heb bij deze cursus wat meer geleerd over het mediawereldje. Nieuws moet er komen, of het er nu is of niet. Je knalt wat in elkaar voor de deadline verstrijkt, en als het shit is, dan is dat maar zo. Want wat moeten we met een lege krant? Daarnaast moet het ook goed verkopen. Je máákt het interessant, of het nu boeiend is of niet. Ik heb een hele leuke tijd gehad bij deze cursus. Er heerste een leuke sfeer, en je kunt verwachten dat je aan het eind met het hele team nog iets leuks gaat doen. Het is nog niet gewaardeerd als alfa-vak, maar wat niet is, kan nog komen. In elk geval is het een absolute aanrader, qua leerzaamheid én qua gezelligheid. - Jory Sonneveld

AFRADER

CURSUS: Spot en Satire
NIVEAU: 1
BLOK: 1
CODE: 200501116

Lachen! - Spot en Satire

Onderwerp: Veelal literaire satirische producties door de eeuwen heen. Voltaire, Erasmus, Jonathan Swift, dat soort mooie dingen. Het onderwerp is zeker interessant! En wees eerlijk, normaal zou je dat niet zo gauw lezen. Jammer dat de lesmethodes drie kwart van het plezier weer afbreken.

Een droge, schoolse cursus. Wat betreft hoorcollege's: veelal saai, de docente doet denken aan mijn Nederlands lerares op haar slechte dagen. Uitleg is op een vrij kinderlijk niveau, analyse van satirische teksten soms nog erger: "Wat is het herhalend patroon in deze tekst? Juist, alles is bedoeld om de koning van Spanje af te kraken. En waarom werkt het?" "Lezers moeten erom lachen en dat vermindert het respect voor bovengenoemde koning." En u gaat door voor de wasmachine!

De huiswerkopdrachten zijn gewoonlijk het doorlezen van teksten, dat is wel een aanrader. Vaak interessante teksten, ook al is het soms moeilijk de grap te begrijpen die 379 jaar geleden toch insloeg als een bommetje.

De beoordeling: Tentamen, en essay in de vorm van een website. Het (thuis)tentamen was van gemengd niveau, maar voor sommige vragen kon ik letterlijk mijn aantekeningen van een geheel hoorcollege knippen en plakken - alle punten! Woepie! De website vereist dat je nog even een cursus HTML volgt, dat is prima te doen zelfs voor alfa's. Beoordelingscriteria zijn onduidelijk, wat nog wel frustrerend kan werken tijdens de productie.

Algemeen cijfer: onvoldoende. Absolute afrader, ondanks de feestelijke titel.

- Joris Tieleman

COLUMN

De illusie van volwassenheid

Overall om je heen hoor je verhalen over hoe gemakkelijk mensen te manipuleren zijn, voor de gek te houden zijn, en opgaan in de rol die hen gegeven is. Enge sekten waar jongens pas man denken te zijn als ze door hun vader zijn geneukt, Nazi's die massaal joden vermoorden, moslimextremisten die zichzelf naar een maagdenparadijs bombarderen, vrijwilligers die bij een onschuldig experiment mensen gaan verkrachten en mishandelen, het lijkt een ver-van-je-bed-show. Zijn we dan vergeten dat die oude Sinterklaas ons met zijn zoektocht naar stoute meisjes jarenlang belazerd heeft? Dat zelfs de domste ouders in staat zijn de slimste kinderen voor de gek te houden, zich niet bewust van het trauma dat ze hun kroost bezorgen? Waar zijn ouders nog meer toe in staat eigenlijk? Met spastisch opgetrokken schouders en bevende handen passeerde ik de achttien jaar, in de angst dat ik voor een pittig gesprek werd opgeroepen in de woonkamer: "Zoon, het wordt tijd dat we je Het Grote Geheim gaan vertellen." Misschien waren er achttienjarigen onder ons die het inderdaad van hun ouders te horen kregen, ik in elk geval niet. Dat mensen al drie jaar op me neer kijken omdat zij het wel weten en ik niet. Dat mijn ouders gewoon, net als altijd, veel te bezorgd zijn me ermee op te zadelen. Dat er hele verenigingen, hele steden, hele landen bestaan waar ik gewoon niets vanaf weet. Hoe dan ook, voorlopig weet ik nog van niets. Toch heb ik een groot deel van het geheim zelf

onttrafeld. Ik kwam erachter dat, en hier schrok ik nog meer van dan van eventuele Geheime Steden, er helemaal geen geheim bestaat. Het geheim is ontworpen om de schijn van de volwassenheid op te houden. Volwassenheid bestaat niet, wie had dat nou gedacht! Om hun kinderen tam te houden, en ze zogenaamde veiligheid te kunnen bieden, scheppen ouders "de volwassenheid". Een giller? Nou nee, ik werd er knap verdrietig van. Opeens beseft je dat je alleen staat. Dat er geen mensen meer zijn die altijd gelijk hebben. Dat we allemaal beïnvloedbare dieren zijn. Vreemdgaan? Geen "volwassene" die het nooit heeft gedaan. Ik kwam er achter dat mijn oude schoolhoofd met regelmaat zijn linaal achterin juffrouw Frea stopte in het kopieerhok, geloof je dat nou? We snaptten al niet waarom ze ging scheiden van haar man. Scheiden, trouwen, nog zoiets! Is dat dan ook niet meer dan de schijn ophouden. Elkaar het gevoel te geven dat alles veilig is, je indekken tegen de snoeiharde biologie! Ik dacht eerst dat mijn ontdekking niet erger had kunnen zijn, maar kwam erachter dat het gebrek aan volwassenheid nog veel ergere consequenties met zich meebracht. Toen ik namelijk begon te begrijpen dat mijn ouders geen volwassenen, maar mensen waren, zag ik dat zij niet mij aan het opvoeden waren, maar ik hen! Ik snapte niet hoe ze in al die jaren nog minder ervaring hadden opgedaan dan ik. Dat ze nog slechter dan ik wisten hoe gelukkig te worden. Planten die slechts opleven wanneer ze naar het verleden gedraaid staan. Want ooit waren ze net als ik, toch?

Yuri Villa Rikers

Gezellig met
je Zie je
n Zo in
v de kroeg.
leuke avond

Café Marktzicht
Breedstraat 4, 3512 TW Utrecht.
030 - 2313390.

Het lot

‘Eindelijk sloot hij zijn grote armen om haar heen en kon zij gelukkig haar ogen laten rusten. Het voelde alsof het altijd zo voorbestemd was geweest.. ‘ Met een zucht sla ik mijn boek dicht. De zomer, of laten we zeggen de zon, nodigt mij altijd uit tot het lezen van boeken die de rest van het jaar verstopt blijven achterin de kast. De boeketreeks, de dagdroom van ieder klein meisje, de lectuur voor de oude vrijster op de bank, hoe je het ook wilt noemen, het is vermakelijk. Als vrouw is het (sorry mannen) de enige manier om het geloof in het bestaan van gespierde romantische prinsen te laten herleven. Een ding zit mij echter dwars en hoe meer ik er me vandaag mee bezig houdt hoe meer het knaagt. Is alles echt voorbestemd? Staat al vast wat ik ga doen, waar ik over 10 jaar ben en met wie en waar ik ga trouwen of weet ik wat? Ik heb geprobeerd een dagje tegen dit principe in te werken en geloof me, dat werkt dus niet. Want stel dat als je iets anders doet dan wat je van plan was. Gewoon om er tegenin te werken. Zou dat niet ook al vaststaan dan? Is het dus überhaupt wel mogelijk om tegen je lot in te werken? Nou daar kwam ik dus niet uit en de andere instelling, alles lekker laten gebeuren, leverde dan ook veel meer op. Ruzie, file, verkering uit? Niks aan te doen, het had toch zo moeten zijn. Druk maken heeft geen zin, daar verandert vaak niks van, als je dat druk maken niet omzet in actie. HEERLIJK! Niks geen zorgen, niks geen frustraties, heeft geen zin, want het had zo moeten zijn! Ik denk dat dat mijn nieuwe levensmotto wordt, laissez-faire! Maar misschien dan alleen voor de zomer, want ben bang dat ik 's winters mijzelf heel goed wijs kan maken, dat ik vandaag echt in bed hoor te blijven liggen. Sowieso zijn gespierde prinsen veel leuker topless dan in winterjas...

Vrije val

Stilte begeleidde mijn voetstappen, die plotseling verstomden na een licht gestommeld en een zwijgende kreet. Ik lachte in korte stootjes -

Om mijn duik in het donker, om de onwetende blindheid waarin zij was gemaakt, haar koesterend zoals ook de beurse plek op mijn linkerschouder

Om de vrijheid niet te weten, en in onzekerheid te vallen in de diepste kuilen; Omdat nu ook de valkuil de mijne was en niemand mij stoppen kon;

En met mijn rug verscholen tussen het zand en de aarde fluisterde ik: "Van mij" en kuste de donkere grond.

Verdwaald

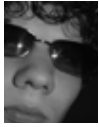
dromen
wensen
een dozijn in elke hand
keuzes
moeten maken
niet weten
waar te geraken

Hoe kwam ik hier ook weer?

Linda Rijkhoek

Anita van Rootselaar

LAStige tijden

Elke editie een aflevering van een
heuse LAS Soap
Door: Jos Mooijekind

Hallo vriendjes en vriendinnetjes, fijn dat jullie er weer zijn. En jullie weten wat er is gebeurd: Marien en Bas strijden om het hart van Alette, waarbij Bas van plan is Marien te vermoorden door een fout te maken in de begroting. Dit alles terwijl Tijs heeft gehoord dat Jory bezig is Atlas over te nemen door samen met Laura het postpapier van Atlas te stelen. Zal dit allemaal lukken? (angstaanjagend geluid).

Scene 4

Alles is over

Zachtjes sloop Jory naar de Atlaskamer op zoek naar het postpapier van Atlas. Ze deed de deur voorzichtig open en zag dat Alette uitgeteld op de bank lag te slapen. Zo stil als een muis liep Jory langs Alette om te zoeken naar het postpapier van Atlas. Het was stil. De spanning was om te snijden. En opeens klonk er een doffe knal en schrok Alette wakker. "Sorry", zei een half dronken Laura die stampvoetend richting de koelkast liep. "Jory, wat doe jij hier?", vroeg Alette. "Ik ben hier gekomen om het postpapier van Atlas te stelen, zodat Atlas van mij is en ik voortaan altijd met Ria mag ontbijten. HAHHAHAHAHA! HA!", zei Jory met een Duits accent waar niemand iets van begreep. "Maar," zei Alette, "het postpapier moet nog ontworpen worden." Er volgde een kille stilte, onderbroken door een harde boer van Laura. "Ow," zei Jory, "dan maar niet! Tot ziens." Maar nog voor Jory zich uit de voeten kon maken kwamen Bas, Marien en Tijs binnen. Tijs had dapper alles tegen Bas verteld en was zo trots als de paus. "Jory, Jory, Jory, Jory. Waarom heb je ons verraden? Alles is voorbij. Alles. Behalve mijn liefde voor Alette natuurlijk. Marien, zou jij even de begroting kunnen checken?" Marien, niet snappend waar dit verzoek van Bas vandaan kwam, volgde als een trouwe viervoeter met twee voeten dit bevel op en startte de computer op...

Scene 5

Alles is over -deel twee-

"Stop!" Nog voor Marien de computer kon aanzetten kwam daar vanuit het niets een zwart busje met een rode streep. Een grote met goud beplakte Jorien, een Coen met een sigaar, een Nura/Roanne met dubbele persoonlijkheid en een charmante Joris stapten uit. "Ik ben van de kascommissie," zei Joris en deed er een trots dansje bij, "ik ben een opzettelijke fout in de begroting tegengekomen en hiervoor zal geboet worden." Direct begonnen onze geparodieerde helden uit het busje te schieten, en in tegenstelling tot dat A-team werd er nu wel raak geschoten. De Atlaskamer kreeg bij deze de kleur rood en het hele oude bestuur was weggevaagd.

Wie waren deze nieuwe helden? Waar komen ze vandaan? Welke functies gaan ze krijgen? Dit lees je allemaal in deze LASpost als zij zich voorstellen! Hoe de soap verder zal aflopen, en of deze helden ook spannende doch droevende momenten zullen tegenkomen, dat lees je de volgende keer weer

St. Petersburg unlimited

Hoe 29 studenten zich helemaal klem zopen en de cultuur aan zich voorbij lieten glijden óf een diepte-onderzoek naar de psychologie van een stad in identiteitscrisis

Gebaseerd op een waargebeurd verhaal

Niet alles is wat het lijkt en zo is het ook met Sint Petersburg en haar inwoners. De warmte, hartelijkheid en klantvriendelijkheid zit bij de Russen erg diep van binnen en komt in de meeste gevallen ook niet naar boven. Zo kwamen we na een lange nacht in de bus, al stinkend, met waterige ogen, kramp in de nek, en het kwijl nog aan de kin, bij het hostel aan en werden wij niet bepaald hartelijk onthaald door de nachtportier die eigenlijk geen flauw idee had van onze komst. We konden onze spullen dumpen maar waren verder aangewezen op wat St. Petersburg zoal om 6 uur 's ochtends te bieden heeft. En zo kwam het dat we genoodzaakt waren om onze eerste St. Petersburgbelevens te delen met de McDonalds. De algemene indruk van het land en de stad was al niet opperbest, door wat problemen aan de grens, vanwege een buschauffeur die niet de juiste papieren had en de bittere kou waarin we vijf uur hadden moeten doorbrengen. Maar in tijden van nood is er geen betere plek dan de McDonalds.

Na in de McDonalds de tijd te hebben gedood door er te slapen en met suikerzakjes te gooien konden we eindelijk ons bed opmaken in de, net in elkaar getimmerde, luxieuze slaapzalen. En als dit geluk nog niet genoeg was: een boottocht. Het is algemeen bekend dat een stedentrip geen echte stedentrip is zonder cruise op een communistisch schip. Om het beeldschone Leningrad vanaf een stoeltje op het dek te bekijken en van alles wat beweegt en niet beweegt een overbodige foto te maken, of om te slapen, wat uiteraard weer gebeurde. Er is sowieso veel geslapen tijdens de twaalf dagen. Of beter gezegd: er is veel geslapen in de uren die daar normaal niet voor bedoeld zijn. Laten we dit op het tijdsverschil gooien. De boottocht was vermakelijk en de zon brak door, dus we begonnen de stad al meer te waarderen. Tenslotte doken we moe maar voldaan, na onze eerste St. Petersburgse restaurant-ervaring (sushi en suddervlees in ananas, en alles met dille) snel in ons Ikea-bed. Uiteraard niet na eerst een menselijke brug te hebben gebouwd.

De tweede dag was het natuurlijk tijd voor de echte cultuur. In het Russisch museum troffen wij in elke kamer de schilderijen van oude en moderne Russische meesters, beelden, servies, erfgoed, een aan de stoel vergroeide oudere met paars haar en een heleboel warmte, letterlijk dan. Na dit culturele hoogtepunt was het tijd voor een nieuw hoogtepunt (al dan niet gefaket): het avondeten werd door de

meesten intens beleefd. Ook was het tijd ons te oriënteren op het St. Petersburgse nachtleven, je gaat niet voor niets naar een stad waar sensatie achter elke hoek schuilt. Als de gestoorde inwoners van deze bizarre stad je niet een beetje sensatie bezorgen valt dit vrij gemakkelijk zelf klaar te spelen door op een hoopje te gaan liggen of een paar liter wodka achterover te slaan. Of een combinatie van die twee.

De volgende dag stond er nog meer cultuur op het programma. Met een volledig verzorgde wandeling door Laurens deden we Izaakathedraal en de kerk van de verlosser op het bloed aan. Na wat gesjoemel met studentenkaarten, videotheekpasjes en met dank aan OHRA, was het eenvoudig overal binnen te komen om alle pracht en praal te aanschouwen. 's Avonds was het tijd om met z'n allen samen te eten, in het gezellige tentje Conchita Bonita, waar het eten goed en de service mogelijk nog beter was. Het duurde even maar na een paar uur was het dan toch eindelijk zover: we mochten afrekenen. Het betaalproces staat toch zeker in de top drie memorabele

momenten van St. Petersburg. Het ultieme samenspel van groepsdynamiek, tegengestelde belangen en het studentenbudget, maakten het geheel tot fantastisch schouwspel. Gelukkig kon iedereen na een half uur, nog met verhit hoofd ("ik weet zeker dat ik 100 roebel teveel heb betaald") zich naar het hostel begeven om te kalmeren met een fles wodka en een waterpijp.

Maandag stonden het Nederlands instituut en de universiteit op het programma. Het werd tijd om uit te vinden

waar het nou eigenlijk om gaat bij die Russen en de directeur van het Nederlands instituut en een Nederlandse medewerker konden ons dat aardig uitleggen. Zo is het bijvoorbeeld heel normaal dat wanneer je denkt een afspraak gemaakt te hebben, dat er dan niet echt op je wordt gerekend. Op de universiteit werd deze kennis over de Russische omgangsvormen meteen met een voorbeeld toegelicht. Bij aankomst was onze contactpersoon onvindbaar en werden we in een lokaaltje geduwd, waar ons werd gevraagd wat we nu eigen-

lijk kwamen doen. Gelukkig waren er nog drie aardige studentes bereid gevonden voor een rondleiding. Helaas was deze van korte duur want de beveiliging zag een groep gevaarlijke

Nederlandse studenten in de universiteitsgebouwen niet zitten. Onder supervisie van een beveiligingsbeambte mochten we nog wel een rondje over het terrein lopen en belandden we uiteindelijk in de kantine om ons vol te stoppen met dille. Op onze poging alsnog een docent over te halen tot een hoorcollege kregen we het volgende antwoord: "Go to the Hermitage, go study in your own country, there's nothing special here."

Zo gezegd, zo gedaan. En het was de kers op de slagroomtaart. Het was paradijs. We voelden ons als Indiana Jones toen hij de Temple of Doom binnenstapte en de complete wereldgeschiedenis aan zijn voeten zag liggen. Maar hij had geen kamers vol met schilderijen uit Picasso's blauwe periode, en ook niet nog een van Gogh en nog één, en nog één, en wij wel. De Hermitage was gewoon fantastisch, meer kunnen we er niet over zeggen.

De rest van de week bestond uit nog meer cultuur, maar met een stijgend aandeel van het bezoeken van parken en uitgaan. Nadat was ontdekt dat wodka zich ook goed leent voor allerhande drankspelletjes werd het 's avonds in het hostel ook een stuk feestelijker. Dat hier een bank, wat foto's en de nachtrust onder moesten lijden werd door niemand als een probleem gezien. En zo erg was het nou ook weer niet, want het feest werd meestal verplaatst naar Chez Jacques, want daar mocht alles, en later naar de Mod. Een club met bier en gewillige Russen, uiterst amicaal en niet te beroerd om een eindje met je terug naar huis te lopen, of om je nog een keer op te zoeken.

Na een ruime week was het weer tijd om naar huis te gaan. De stad heeft langzaam onze harten gestolen. De dagen die volgden hebben we gedood bij het huis van Poetin, op begraafplaatsen, in een prostaatkliniek en in Moskou. Daarnaast werd het maar des te duidelijker dat er geen betere reis is dan een reis met LASsers. Ook al wil de groepsdynamiek soms de overhand nemen, nooit een saai moment met een groep LASsers. Er is uiteraard nog veel meer gebeurd, maar gelukkig hebben we de foto's en een groot scala aan filmpjes nog. Kortom, Happy times!

Dagje Haarlem

Mafketel! Neuroot! Het lijkt hier wel een gekkenhuis! Heb je een gaatje in je hoofd? Allemaal kreten die vanaf de muren van de voormalige psychiatrische inrichting 'het Dolhuys' op je af komen. Een citytrip met LASsers: het eerste waar je aan denkt is een gekkenhuis.

Het Dolhuys is een geweldig interactief museum waar je – zolang je de waanzin kan verdragen – uren kan rondzwerven. Je hoort de ins en outs van het 'gek zijn' nu eens niet van Freud maar van de patiënten zelf. Luister naar hun verhalen of muzikale creaties en kijk naar hun bezittingen of zelfgemaakte kunst, test je eigen mafketelgehalte en drink een smoothie op de buitenplaats. Vanwege al het interessants dat in het Dolhuys te zien was bleef er weinig tijd over om Haarlem als winkelstad te verkennen. Dat werd gelukkig ruimschoots gecompenseerd door de historische rondleiding die voor die avond op het programma stond: als rasechte Haarlemse en volleerd gids leidde Alette ons langs de musea, de kerk, de hoerenbuurt en de marktpleinen. Ondertussen kwamen er steeds meer LASsers aanwandelen die zich aansloten voor het einddoel: restaurant Het Pakhuis (goed eten en een prima prijs!). Na genoeg voedsel en drank te hebben gehad splitste de groep zich in tweeën. Terwijl het overgrote deel opzoek ging naar een kroeg, vertrok de rest moe maar tevreden huiswaarts: hier zit potentie voor een jaarlijks terugkerende activiteit.

WAT?
Onwijs gezellig introkamp
Liberal Arts & Sciences

WANNEER?
29, 30 en 31 augustus 2008
11.30 uur station Oosterwijk

MEER INFO?
www.las.uu.nl/intro2008
introcommissie@las.uu.nl

Atlas

Allerliefste Lassers,

De laatste loodjes, wat wogen ze weer zwaar, maar gelukkig heeft komt zoals altijd alles aan het einde weer goed. Laatste tentamens, papers, presentaties zijn nu hopelijk achter de rug. We hopen dat iedereen z'n studiepunten weer binnen heeft weten te slepen en dat hertentames uit den boze blijven.

Ook voor het nieuwe bestuur van Atlas waren de eerste weken van onze bestuursperiode en de laatste weken van het collegejaar heftig. Na de succesvolle wissel ALV zijn we keihard aan de slag gegaan om alles rond te krijgen voor de zomer, daarnaast willen we ook als onze nieuwe ideeën op de rails zetten. Al is hiervan misschien nog niet zoveel te zien voor jullie, het komt, het komt.

Wat we graag even willen noemen is dat we al verschillende leden hebben mogen ontvangen op de Atlas kamer die nu volop in gebruik is genomen. Al kan de temperatuur er soms, zowel letterlijk als figuurlijk, hoog oplopen, met de nieuwe inrichting is het een vruchtbare bodem gebleken voor nieuwe Atlas ideeën. Ook in het nieuwe jaar willen we jullie vooral weer uitnodigen om langs te komen in het epicentrum van onze vereniging op drift 21.

De laatste periode zijn er een paar geweldig geslaagde activiteiten geweest. De periode begon natuurlijk met de reis naar Sint Petersburg waar iedereen meer dan euforisch van terugkwam, verder hebben Atlassers keihard koekjes staan bakken op de RAG-dag van Geesteswetenschappen, dan nog niet gesproken over het superzonnige zeilweekend en het Gala waar een groot aantal LASSers en hun introducés opgedirkt en wel de Aperitivo op z'n kop hebben gezet.

Ook al lijkt het ver weg, over niet al te lange tijd is de vakantie weer voorbij en begint het nieuwe jaar. Naast natuurlijk het fantastische introductiekamp op 29/30/31 augustus in de wereldstad Berkel-Enschot, zullen er ook, zo gauw iedereen weer geland is in Utrecht, genoeg activiteiten klaarstaan zodat jullie gelijk al jullie zorgen los kunnen laten en je dompelen in het warme bad dat Atlas heet.

Moet voor een hele lading nieuwe eerstejaars de opleiding nog beginnen, het einde van het collegejaar betekend voor een aantal LASSers ook een succesvol einde van hun Liberal Arts & Sciences opleiding. Onze alumnibestand verdubbelt zich deze zomer! We willen alle afLASSers een interdisciplinaire toekomst toewensen met vele shared horizons.

Natuurlijk zien we jullie graag terug bij de Alumni activiteiten die we komend jaar op gaan zetten. Tot slot, geniet van een heerlijke zomer, waar dan ook ter wereld. We zien jullie graag weer terug in Utrecht in september. En nu eindelijk: vakantie.

Groetjes,

Het Bestuur

Kalender

Zomer

- Liften

Volgend jaar

29, 30 & 31 Augustus

Introductiekamp

1, 2, 3 September

introductiedagen

24 September

Geesteswetenschappenfeest

25, 26 & 27 September

Liftwedstrijd tegen FUF

www.usatlas.nl voor data, info en inschrijven

2007 - 2008

Trailer Trash - Mardi Grass - Mexican Christmas
 Zeilen - Liften - Berlin - Maastricht - Gala - St.
 Petersburg

2007-2008
 Trailer Trash - Mardi Grass - Mexi-
 can Christmas - Zeilen - Liften -
 Berlijn - Maastricht - Gala -
 St. Petersburg

